

รายงาน

เรื่อง กฎหมายเกี่ยวกับทะเบียนราษฎรLOW0102

จัดทำโดย

นาย จิรายุทธ	ดวงแก้ว	รหัสนักศึกษา 571705038
นาย จิตกร	นิติสิทธิ์	รหัสนักศึกษา 571772029
นาย ณัฐดนัย	ห้วนนา	รหัสนักศึกษา 571772050
นาย ธวัชชัย	เมฆบั้งวัน	รหัสนักศึกษา 571772071
นาย ศิริเทพ	แซ่เจียง	รหัสนักศึกษา 571772151
นาย นภสินธุ์	บัวเรือง	รหัสนักศึกษา 571772080
นาย เสฏฐวุฒิ	ปัญญาบุญ	รหัสนักศึกษา 571772177
นาย อนุชา	ราชคม	รหัสนักศึกษา 571772180
นาย สงกรานต์	บุญสอน	รหัสนักศึกษา 571772069

เสนอ

อาจารย์ สุรัชย์ อุพารวงศ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

ภาคเรียนที่ 3 ปีการศึกษา 2557

คำนำ

รายงานฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิชา LOW0102 กฎหมายในชีวิตประจำวัน เนื้อหาภายในรายงานฉบับนี้ประกอบด้วย เรื่องกฎหมายเกี่ยวกับทะเบียนราษฎร เช่น การเกิด การตาย การย้ายที่อยู่ มาบรรยายถึงขั้นตอนการปฏิบัติตัวเมื่อเกิดเหตุการณ์เช่นนั้นเพื่อเป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิตของบุคคลผู้ที่สนใจ ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่าน หากรายงานฉบับนี้มีข้อผิดพลาดประการใด ผู้จัดทำขออภัยไว้ ณ ที่นี้

สารบัญ

	หน้า
๑.กฎหมายทะเบียนราษฎร	๔
๒.การแจ้งเกิด	๔-๘
๓.งานทะเบียนบัตรประจำตัวประชาชน	๙-๑๓
๔.การเปลี่ยนชื่อ	๑๔-๑๖
๕.การแจ้งตาย	๑๗-๒๐
๖.การย้ายที่อยู่	๒๑-๒๓
๗.การแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการในเอกสารทะเบียนราษฎร	๒๔-๒๖

๑.กฎหมายทะเบียนราษฎร

กฎหมายเกี่ยวกับทะเบียนราษฎรได้กำหนดระเบียบปฏิบัติในการแจ้งเกิด การแจ้งตาย การย้ายที่อยู่ การจัดทำทะเบียนคนและทะเบียนบ้านพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. 2534 เป็นกฎหมายสำคัญที่กำหนดระเบียบปฏิบัติ การแจ้งเกิด การแจ้งตาย การย้ายที่อยู่ การจัดทำทะเบียนคนและทะเบียนบ้าน เป็นกฎหมายที่ใกล้ชิดเกี่ยวข้องกับตนเองและสังคมเป็นอย่างมาก เมื่อคนเกิดมาจะต้องทำอะไร เป็นหน้าที่ของใครที่จะแจ้งเกิด ไปแจ้งที่ไหน หรือเมื่อมีคนตายผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องปฏิบัติอย่างไร เมื่อต้องการย้ายที่อยู่จะต้องดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายอย่างไร

๒.การแจ้งเกิด

กรณีเด็กเกิดในโรงพยาบาล สถานีอนามัยหรือสถานพยาบาลเด็กที่เกิดในโรงพยาบาล สถานีอนามัยหรือสถานพยาบาลต่างๆ ผู้ทำคลอดจะต้องออกหนังสือรับรองการเกิด (ท.ร. ๑/๑) ให้ไว้เป็นหลักฐาน เพื่อใช้ในการแจ้งเกิด โดยผู้ที่มีหน้าที่แจ้งการเกิดของเด็กนั้น ได้แก่

1. หัวหน้าของโรงพยาบาล สถานีอนามัยหรือสถานพยาบาลนั้น ซึ่งอยู่ในฐานะเจ้าบ้าน แล้วแต่กรณี
2. บิดาของเด็กที่เกิด
3. มารดาของเด็กที่เกิด

ระยะเวลาในการไปแจ้งเกิด

ต้องไปทำการแจ้งเกิดภายใน 15 วัน นับแต่วันที่เด็กเกิด

สถานที่แจ้งเกิด

- ถ้าโรงพยาบาล สถานีอนามัย หรือสถานพยาบาลที่เด็กเกิดนั้นตั้งอยู่ในเขตเทศบาล ให้แจ้งการเกิดที่งานทะเบียนในเขตเทศบาลนั้น
- ถ้าโรงพยาบาล สถานีอนามัยตั้งอยู่นอกเขตเทศบาล ให้ไปแจ้งการเกิดที่สำนักงานทะเบียน ณ ที่ว่าการอำเภอที่ตั้งอยู่ในเขตท้องที่นั้น

หลักฐานที่ต้องนำแสดงด้วย

1. บัตรประจำตัวประชาชนของผู้ที่ไปแจ้งเกิด
2. หนังสือรับรองการเกิด (ท.ร. ๑/๑) ที่โรงพยาบาล สถานีอนามัย หรือสถานพยาบาลที่เด็กเกิดออกให้
3. สำเนาทะเบียนบ้านที่จะเพิ่มชื่อเด็กเข้าไปอยู่

กรณีเด็กเกิดนอกสถานพยาบาล

กรณีเด็กเกิดในบ้าน เช่น บ้านของบิดา มารดา ญาติพี่น้อง ฯลฯ บุคคลผู้ที่มีหน้าที่แจ้งการเกิดของเด็ก คือ เจ้าบ้านของบ้านที่เด็กเกิดนั้นบิดาของเด็กที่เกิดมารดาของเด็กที่เกิด

ระยะเวลาในการแจ้งเกิดภายใน 15 วันนับแต่เด็กเกิดโดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังต่อไปนี้ถ้าบ้านที่เด็กเกิด อยู่ในเขตท้องที่ของที่ว่าการอำเภอ ให้แจ้งต่อผู้ใหญ่บ้านของหมู่บ้านที่เด็กเกิด โดยผู้ใหญ่บ้านในฐานะนายทะเบียนผู้รับแจ้งประจำหมู่บ้านจะรับแจ้งการเกิด และออกหลักฐานใบรับแจ้งการเกิด (ท.ร ๑ ตอนหน้า) ให้เป็นหลักฐานเมื่อได้รับใบแจ้งการเกิดแล้วเข้าบ้านบิดาหรือมารดาของเด็กที่เกิดแล้วแต่กรณีจะต้องหลักฐานดังกล่าวไปแจ้งต่อนายทะเบียนเพื่อขอให้ออกใบเกิด หรือใบสูติบัตรได้ หรือหากผู้แจ้งสะดวกที่จะไปแจ้งการเกิดของเด็กที่งานทะเบียน ณ ที่ว่าการอำเภอ โดยยังไม่ได้แจ้งการเกิดกับผู้ใหญ่บ้านก็สามารถแจ้งการเกิดได้เช่นกัน

ถ้าบ้านที่เด็กเกิดอยู่ในเขตท้องที่เทศบาล ให้ผู้แจ้งไปแจ้งการเกิดของเด็กที่งานทะเบียนในเขตเทศบาลที่เด็กเกิดนั้น ซึ่งกรณีนี้จะไม่มีความจำเป็นต้องไปรับแจ้งการเกิด (ท.ร ๑ ตอนหน้า)

หลักฐานที่ต้องนำไปแสดง

1. บัตรประจำตัวประชาชนของผู้แจ้งการเกิด
2. ใบรับแจ้งการเกิด (ท.ร ๑ ตอนหน้า) ที่ผู้ใหญ่บ้านออกให้ (ถ้ามี)
3. สำเนาทะเบียนบ้านที่จะเพิ่มชื่อเด็กเข้าไป
4. พยานบุคคลที่รู้เห็นการเกิดของเด็ก เช่น หมอตำแย เพื่อนบ้าน เป็นต้น

กรณีเด็กเกิดนอกบ้าน เช่น บนรถโดยสาร ที่ศาลาข้างทาง บนรถแท็กซี่ เป็นต้น ผู้ที่มีหน้าที่แจ้งการเกิดของเด็ก คือ

1. บิดาของเด็กที่เกิด
2. มารดาของเด็กที่เกิด

การแจ้งการเกิดในกรณีนี้ จะต้องแจ้งภายในกำหนด 15 วัน นับแต่วันที่เด็กเกิดเช่นกัน แต่ถ้าหากมีเหตุจำเป็นอื่นๆ ทำให้ไม่สามารถไปแจ้งการเกิดได้ภายในกำหนด ก็สามารถขยายเวลาการแจ้งเกิดได้ไม่เกิน 30 วัน นับแต่วันที่เด็กเกิด โดยวิธีการแจ้งการเกิดและหลักฐานที่จะต้องนำไปแสดงต่อเจ้าหน้าที่นั้น ก็ปฏิบัติเช่นเดียวกันกับกรณีเด็กเกิดในบ้าน

ข้อควรรู้

1. หนังสือรับรองการเกิด (ท.ร. ๑/๑) ที่โรงพยาบาลออกนั้น รวมทั้งใบรับแจ้งเกิด (ท.ร. ๑ ส่วนหน้า) ที่ผู้ใหญ่บ้านออกให้ นั้น ไม่ใช่ใบเกิดหรือใบสูติบัตร
2. เด็กที่เกิดในประเทศไทยไม่ว่าจะเป็นบุตรของคนไทย หรือคนต่างด้าว สามารถจะไปแจ้งเกิดและมีสิทธิจะได้รับหลักฐานการเกิด ด้วยเช่นกัน
3. การรับแจ้งการเกิด และการออกใบสูติบัตร หรือใบเกิด ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมแต่อย่างใด

4. การไม่ไปแจ้งเกิดของเด็กภายในกำหนด 15 วัน นับแต่วันที่เด็กเกิด เป็นความผิดตามกำหนด มีโทษปรับไม่เกิน 1,000 บาท
5. ในการแจ้งการเกิดของเด็ก จะต้องแจ้งชื่อเด็กไปในคราวเดียวกันด้วย เพื่อเจ้าหน้าที่จะได้จัดบันทึกลงไปในใบสูติบัตรหรือใบเกิดนั้น

การแจ้งเกิดเกินกำหนดเวลา

กรณีที่ไม่ได้แจ้งการเกิดภายใน 15 วัน นับแต่วันที่เกิด เข้าบ้านที่เด็กเกิด หรือบิดามารดาของเด็กสามารถไปแจ้งการเกิดเกินกำหนดได้ โดยอาจจะต้องเสียค่าปรับในความผิดฐานไม่แจ้งการเกิดภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

สถานที่แจ้งเกิด

- ถ้าเด็กเกิดในเขตท้องที่ของเทศบาล ก็ให้ไปแจ้งการเกิดที่งานทะเบียนในเขตเทศบาลนั้น
- ถ้าเด็กเกิดในนอกเขตเทศบาล ก็ให้ไปแจ้งการเกิดได้ที่งานทะเบียน ณ ที่ว่าการอำเภอในท้องที่ที่เด็กเกิด

หลักฐานที่ต้องนำไปแสดง

1. บัตรประจำตัวประชาชนของผู้แจ้ง
2. บัตรประจำตัวของบิดามารดาของเด็กที่แจ้งเกิด (ถ้ามี)
3. สำเนาทะเบียนบ้านที่จะเพิ่มชื่อเด็กเข้าไปอยู่
4. พยานบุคคลที่รู้เห็นการเกิดของเด็ก เช่น หมอตำแย เพื่อนบ้าน เป็นต้น
5. เอกสารอื่นๆ เพื่อ ประกอบการพิจารณารับแจ้ง เช่น หนังสือรับรองการเกิด (ถ้ามี) สำเนาทะเบียนนักเรียน เป็นต้น

การแจ้งเกิดกรณีเด็กที่บิดามารดาทอดทิ้ง

เมื่อมีผู้พบเห็นเด็กแรกเกิด หรือเด็กเล็กที่มีอายุไม่เกิน 7 ปี ถูกทอดทิ้ง ผู้ที่พบเห็นเด็กจะต้องแจ้งการพบเด็กนั้น พร้อมทั้งนำตัวเด็กไปส่งต่อพนักงานฝ่ายปกครอง (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ปลัดอำเภอ) เจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือเจ้าหน้าที่ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (เจ้าหน้าที่ประชาสงเคราะห์) เพื่อทำหลักฐานการรับตัวเด็ก และดำเนินการแจ้งการเกิดให้กับเด็กตามที่กฎหมายกำหนด

การแจ้งเกิดสำหรับเด็กที่เกิดต่างประเทศ

บุตรของบุคคลสัญชาติไทยที่เกิดในต่างประเทศ สามารถไปแจ้งการเกิดได้ที่สถานทูตไทยหรือสถานกงสุลไทย ที่ตั้งอยู่ในประเทศนั้นๆ ได้

การแจ้งเกิด ถึงแม้บิดามารดาไม่ได้จดทะเบียนสมรสกัน มารดา ก็มีสิทธิและหน้าที่ในการแจ้งเกิดบุตร

1. เอกสารของบิดาและมารดาสัญชาติไทย

1. คำร้องขอจดทะเบียนคนเกิด

2. บันทึกคำให้การของมารดา
3. หนังสือเดินทางฉบับจริง พร้อมสำเนา 1 ชุด
4. บัตรประจำตัวประชาชนตัวจริง หรือบัตรเหลืองติดรูปถ่าย หรือหนังสือรับรองบุคคลติดรูปถ่าย หรือ ใบต้นข้าวร้องขอมีบัตรประชาชน มีตรารับรองจากที่ว่าการอำเภอ หรือเอกสารรับรองบุคคลออกโดยกรมการปกครอง พร้อมสำเนาด้านหน้าและด้านหลัง 1 ชุด
5. ทะเบียนบ้านไทยตัวจริง หรือฉบับที่มีตรารับรองจากที่ว่าการอำเภอ หรือแบบรับรองรายการทะเบียนราษฎรฉบับจริง พร้อมสำเนา 1 ชุด
6. รูปถ่ายสี 1 รูป (ถ่ายร่วมกัน 3 คน บิดา มารดา และบุตร หรือรูปถ่าย 2 คนคือมารดากับบุตรในกรณีที่ไม่มีบิดา) ไม่จำกัดขนาดแต่ควรเห็นหน้าชัดเจน
7. ทะเบียนสมรสไทย พร้อมสำเนา 1 ชุด หากบิดามารดาจดทะเบียนสมรสกัน
8. ใบรับรองบุตร กรณีบิดารับรองบุตร พร้อมสำเนา 1 ชุด

2. เอกสารประจำตัวบุตร

ต้นฉบับใบรับรองเกิดออกโดยโรงพยาบาลท้องถิ่น และเอกสารจากทางจังหวัดหรืออำเภอรับรองการเกิดของบุคคลดังกล่าว พร้อมสำเนา 1 ชุด โดยนำเอกสารดังกล่าวต้องได้รับการแปลเป็นภาษาอังกฤษ หรือภาษาไทยและได้รับการรับรองลายมือชื่อของเจ้าหน้าที่ที่ออกเอกสารจาก กรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศเวียดนามก่อน

3. เอกสารของบิดาหรือมารดาซึ่งเป็นคนเวียดนามหรือชาติอื่นๆ

หนังสือเดินทาง หรือใบขับขีรถยนต์ พร้อมสำเนา 1 ชุด

กำหนดเสร็จ ประมาณ 1 ชั่วโมง

หมายเหตุ

กรณีบิดามารดาจดทะเบียนสมรส

1. บุตรมีสิทธิใช้นามสกุลบิดา หากประสงค์ให้บุตรใช้นามสกุลมารดา ทั้งบิดาและมารดาต้องทำหนังสือให้ถ้อยคำยืนยัน
2. สถานเอกอัครราชทูตฯ ไม่สามารถดำเนินการในกรณีที่บิดามารดาประสงค์ให้บุตรใช้นามสกุลของบุคคลอื่นที่มีใช้นามสกุลของบิดามารดา

กรณีบิดามารดาไม่ได้จดทะเบียนสมรส

1. เด็กเป็นบุตรที่ชอบด้วยกฎหมายของมารดาและมีสิทธิใช้นามสกุลของมารดา
2. หากประสงค์ให้เด็กใช้นามสกุลบิดา บิดาและมารดาต้องทำหนังสือให้ถ้อยคำให้บุตรนอกสมรสใช้นามสกุลบิดา

การเพิ่มชื่อบุตรในทะเบียนบ้านไทย

1. ควรทำหนังสือเดินทางไทยให้บุตรที่สถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลใหญ่ ณ นครโฮจิมินห์ และเพิ่มชื่อบุตรเข้าในทะเบียนบ้านไทย หากไม่ทำการเพิ่มชื่อบุตรเข้าทะเบียนบ้านไทย บุตรจะเสียสิทธิในประเทศไทย เช่น บุตรอาจจะไม่สามารถเข้าโรงเรียนในประเทศไทยได้
2. สถานเอกอัครราชทูตฯ และสถานกงสุลใหญ่ฯ ไม่สามารถแจ้ง ที่ว่าการอำเภอไทยเพื่อเพิ่มชื่อเด็กเข้าทะเบียนบ้านไทยให้ได้ ท่านต้องไปแจ้งที่ว่าการอำเภอไทย ซึ่งโดยทั่วไปต้องไปติดต่อด้วยตนเอง เนื่องจากต้องแสดงหนังสือเดินทางไทยของเด็กที่ได้รับการประทับตราเข้าเมือง จากเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองไทยไปแสดง อย่างไรก็ตาม ควรสอบถามจากที่ว่าการอำเภอ/เขตโดยตรง

สัญชาติ

แนวทางการพิจารณาได้สัญชาติไทยกรณีบุคคลเกิดนอกราชอาณาจักร

สัญชาติบิดา	สัญชาติมารดา	สถานภาพการสมรส	สัญชาติบุตร
ไทย	ไทย	จดทะเบียน	ไทย
ไทย	ไทย	ไม่จดทะเบียน	ไทย
ไทย	อื่นๆ	จดทะเบียน	ไทย
ไทย	อื่นๆ	ไม่จดทะเบียน	ไทย (ม.7 (1) หากพิสูจน์ได้ตาม ม. 7 วรรคสอง)
อื่นๆ	ไทย	จดทะเบียน	ไทย
อื่นๆ	ไทย	ไม่จดทะเบียน	ไทย

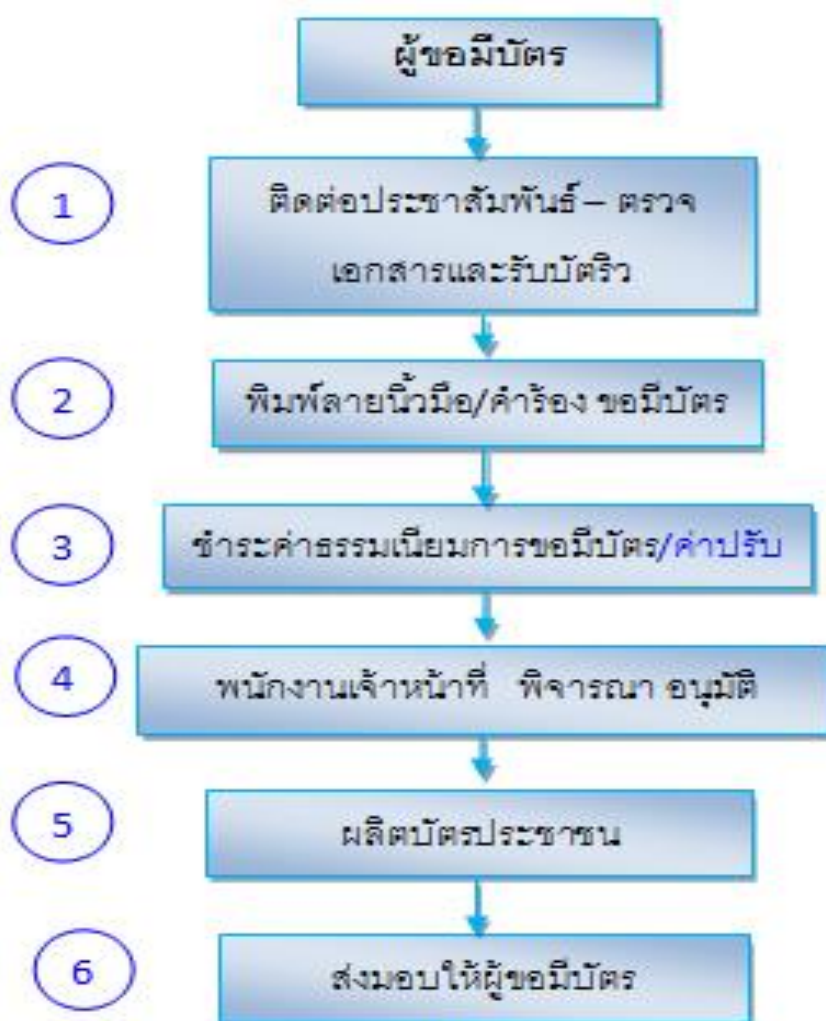
เด็กสามารถถือสองสัญชาติได้จนถึงอายุ 20 ปี

หลังจาก จะเป็นหน้าที่ของเด็กที่จะต้องเลือกถือสัญชาติใดสัญชาติหนึ่ง ในกรณีที่สละสัญชาติไทย จะต้องยื่นคำร้องขอสละสัญชาติไทยด้วย หากอายุยังไม่ถึง 20 ปี ยังไม่สามารถยื่นคำร้องขอสละสัญชาติได้ ทั้งนี้ บิดาหรือมารดาไม่สามารถยื่นขอสละสัญชาติแทนบุตรได้ เนื่องจากการสละสัญชาติเป็นเรื่องเฉพาะตัว ผู้อื่นจึงไม่อาจยื่นคำร้องขอสละสัญชาติแทนได้ อย่างไรก็ตาม ตามกฎหมายเงินไม่อนุญาตให้มีการถือสองสัญชาติ ควรหารือกับหน่วยงานในท้องถิ่นเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว

๓.งานทะเบียนบัตรประจำตัวประชาชน

บัตรประจำตัวประชาชนเป็นเอกสารราชการที่ออกให้สำหรับคนไทยเท่านั้น เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการแสดงตน เพื่อพิสูจน์และยืนยันบุคคลในการติดต่อราชการ กายขอรับบริการหรือสวัสดิการในด้านต่าง ๆ จากหน่วยงานของรัฐ รวมทั้งใช้ประกอบการทำธุรกิจต่าง ๆ ทำนิติกรรม ฯลฯ เช่น การสมัครงาน การขอเปิดบัญชีเพื่อทำธุรกรรมกับธนาคาร เป็นต้น

ขั้นตอนการทำบัตรประชาชน

คุณสมบัติของผู้ที่ต้องมีบัตรประชาชน

1. สัญชาติไทย

2. ผู้มีสัญชาติไทย อายุตั้งแต่ 7 ปีบริบูรณ์ต้องมีบัตรประจำตัว

ประชาชนภายใน 60 วัน

3. ต้องมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน

บุคคลที่กฎหมายยกเว้นไม่ต้องมีบัตรประจำตัวประชาชน

ตามกฎหมายกระทรวงกำหนดบุคคลซึ่งได้รับยกเว้นไม่ต้องมีบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. 2548 ลงวันที่ 30 ธันวาคม 2548 (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 123 ตอนที่ 23 ก วันที่ 6 มีนาคม 2549) ได้แก่

1. สมเด็จพระบรมราชินี

2. พระบรมวงศานุวงศ์ ตั้งแต่ชั้นพระองค์เจ้าขึ้นไป

3. ภิกษุ สามเณร นักพรต และนักบวช

4. ผู้มีกายพิการไม่ได้ หรือเป็นใบ้ หรือตาบอดทั้งสองข้าง หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

5. ผู้อยู่ในที่คุมขังโดยชอบด้วยกฎหมาย

6. บุคคลซึ่งกำลังศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศ และไม่สามารถยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวได้

บุคคลที่กฎหมายกำหนดให้มีบัตรประจำตัวประชาชนภายในกำหนดเวลา

1. กรณีขอทำบัตรประจำตัวประชาชนครั้งแรก มีสัญชาติไทย ที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีบริบูรณ์ และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านต้องทำบัตรประจำตัวประชาชนภายใน 60 วัน หากพ้นกำหนดจะต้องเสียค่าปรับไม่เกิน 500 บาท

หลักฐาน

- สำเนาทะเบียนบ้าน (ฉบับเจ้าบ้าน)

- สูติบัตร หรือหลักฐานอื่นที่ทางราชการออกให้ เช่น ใบสุทธิ สำเนาทะเบียนนักเรียน หนังสือเดินทาง เป็นต้น ที่แสดงได้ว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับผู้ที่มีชื่อในทะเบียนบ้าน

- หากไม่มีเอกสารตามข้อ 2 ให้นำเจ้าบ้าน หรือบุคคลผู้นำเชื้อถือมาให้การรับรอง

- กรณีบิดา มารดา เป็นคนต่างด้าว ให้นำใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวของบิดา มารดา ไปแสดงด้วย หรือนำใบมรณบัตรของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งที่ถึงแก่กรรมไปแสดง

- การขอมีบัตรครั้งแรกเมื่อมีอายุมาก หรือมีอายุเกิน 20 ปี หากไม่สามารถแสดงหลักฐานที่กำหนดตามข้อ 1 ข้อ 2 และข้อ 4 ให้นำเจ้าบ้านและพยานบุคคลผู้นำเชื้อถืออย่างน้อย 2 คน ไปพบเจ้าหน้าที่เพื่อสอบสวน

และให้การรับรองบุคคลผู้นำเชื้อถือ หมายถึง บุคคลใด ๆ ซึ่งมีภูมิลำเนาที่อยู่แน่นอน มีอาชีพมั่นคงและมีความรู้จักคุ้นเคยกับผู้มีบัตรเป็นอย่างดี อาจเกี่ยวข้องเป็นญาติกันหรือไม่ก็ได้

2. กรณีบัตรเดิมหมดอายุ เมื่อบัตรเดิมหมดอายุให้ขอมีบัตรใหม่ภายใน 60 วัน นับแต่วันที่บัตรเดิมหมดอายุ หากพ้นกำหนดจะต้องเสียค่าปรับไม่เกิน 200 บาท ผู้ถือบัตรสามารถขอทำบัตรใหม่ก่อนวันที่บัตรเดิมหมดอายุก็ได้ โดยให้ยื่นคำขอภายใน 60 วัน ก่อนวันที่บัตรเดิมหมดอายุ

หลักฐาน

- สำเนาทะเบียนบ้าน (ฉบับเจ้าบ้าน)
- บัตรประจำตัวประชาชนเดิมที่หมดอายุ

หมายเหตุ ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม

3. กรณีบัตรหายหรือถูกทำลาย เมื่อบัตรประจำตัวประชาชนหายหรือถูกทำลาย ให้ไปแจ้งความไว้เป็นหลักฐาน ณ ที่ว่าการอำเภอ สำนักงานเขต เทศบาลหรือเมืองพัทยา แล้วแต่กรณีและขอทำบัตรใหม่ภายใน 60 วัน นับตั้งแต่วันที่บัตรหายหรือถูกทำลาย หากพ้นกำหนดจะต้องเสียค่าปรับไม่เกิน 200 บาท

หลักฐาน

- สำเนาทะเบียนบ้าน (ฉบับเจ้าบ้าน)
- เอกสารที่มีรูปถ่ายของผู้ขอมีบัตรใหม่ที่ทางราชการออกให้ เช่น ใบอนุญาตขับขี่ ใบสุทธิ หรือหนังสือเดินทาง เป็นต้น

- หากไม่มีเอกสารตามข้อ 2 ให้นำเจ้าบ้านหรือบุคคลผู้นำเชื้อถือมาให้การรับรอง

หมายเหตุ เสียค่าธรรมเนียม 20 บาท

4. กรณีเปลี่ยนชื่อตัว หรือชื่อสกุล เมื่อผู้ถือบัตรเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุล หรือเปลี่ยนชื่อตัวและชื่อสกุลต้องเปลี่ยนภายใน 60 วัน นับแต่วันที่แก้ไขชื่อตัว ชื่อสกุล หรือชื่อตัวและชื่อสกุลในทะเบียนบ้าน หากพ้นกำหนดจะต้องเสียค่าปรับไม่เกิน 200 บาท

หลักฐาน

- สำเนาทะเบียนบ้าน (ฉบับเจ้าบ้าน)
- บัตรประจำตัวประชาชนเดิมที่ต้องการเปลี่ยน
- หลักฐานการเปลี่ยนชื่อตัว หรือชื่อสกุล แล้วแต่กรณี

หมายเหตุ เสียค่าธรรมเนียม 20 บาท

5. กรณีเป็นบุคคลที่ได้รับการยกเว้นขอทำบัตร ผู้ซึ่งได้รับการยกเว้นไม่ต้องมีบัตรประจำตัวประชาชน เช่น พระภิกษุ สามเณร ฯลฯ จะขอทำบัตรประจำตัวประชาชนก็ได้

หลักฐาน

- สำเนาทะเบียนบ้าน (ฉบับเจ้าบ้าน) เช่น กรณีพระภิกษุ หรือสามเณรให้นำสำเนาทะเบียนบ้านของวัดที่พระ หรือสามเณร มีชื่ออยู่ไปแสดง เป็นต้น

- หลักฐานที่แสดงว่าเป็นบุคคลซึ่งได้รับการยกเว้น ไม่ต้องมีบัตร เช่น หนังสือสุทธิของพระ หรือหนังสือเดินทาง (กรณีเป็นผู้ที่อยู่ระหว่างการศึกษานาน ต่างประเทศ หมายเหตุ เสียค่าธรรมเนียม 20 บาท

6. กรณีเป็นบุคคลที่พ้นสภาพที่ได้รับการยกเว้นขอทำบัตร ผู้ซึ่งพ้นสภาพได้รับการยกเว้นไม่ต้องมีบัตรประจำตัวประชาชน เช่น ผู้พ้นโทษจากเรือนจำหรือทัณฑสถาน เป็นต้น ต้องไปขอทำบัตรประจำตัวประชาชนภายใน 60 วัน นับแต่วันที่พ้นสภาพได้รับการยกเว้น หากพ้นกำหนดจะต้องเสียค่าปรับไม่เกิน 500 บาท

หลักฐาน

- สำเนาทะเบียนบ้าน (ฉบับเจ้าบ้าน)

- หลักฐานที่แสดงว่าพ้นสภาพจากการยกเว้นไม่ต้องมีบัตร เช่น หนังสือสำคัญของเรือนจำหรือทัณฑสถาน (ร.ท.5) หรือหนังสือเดินทางและเอกสารที่แสดงว่าเป็นผู้สำเร็จการศึกษาจากต่างประเทศแล้วแต่กรณี เป็นต้น

หมายเหตุ ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม

7. กรณีผู้ซึ่งมีอายุเกิน 70 ปี ขอมมีบัตร คนสัญชาติไทยซึ่งมีอายุเกิน 70 ปี จะขอทำบัตรประจำตัวประชาชนได้

หลักฐาน

- สำเนาทะเบียนบ้าน (ฉบับเจ้าบ้าน)

- บัตรประจำตัวประชาชนเดิม (ถ้ามี)

- หมายเหตุ เสียค่าธรรมเนียม 20 บาท

อัตราค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับบัตร

1. การทำบัตรครั้งแรกและการทำบัตรกรณีบัตรเดิมหมดอายุไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม

2. การทำบัตรที่ต้องเสียค่าธรรมเนียม ฉบับละ 20 บาท มีดังนี้

- กรณีบัตรหาย หรือบัตรถูกทำลาย

- กรณีบัตรเดิมชำรุดในสาระสำคัญ

- กรณีเปลี่ยนชื่อตัว หรือชื่อสกุล

- กรณีเป็นบุคคลที่ได้รับการยกเว้น

3. การขอตรวจหลักฐาน หรือคัดสำเนา หรือคัดและรับรองสำเนา รายการเกี่ยวกับบัตร ฉบับละ 20 บาท การยืมบัตรของผู้อื่น แอบอ้างนำบัตรของอื่นไปใช้แสดงว่าเป็นเจ้าของบัตร ไม่พกบัตร ทุกจริต ทางการทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนมีโทษทางอาญา

การขอต่ออายุบัตรประชาชน

เมื่อบัตรประชาชนหมดอายุแล้ว เรายังสามารถใช้บัตรต่อไปได้อีก 60 วัน ถ้าไม่ไปขอทำบัตรใหม่ภายใน 60 วัน จะมีค่าปรับเกิดขึ้นนะค่ะ โดยจะปรับไม่เกิน 200 บาท ค่ะ แต่ถ้าหากใครกลัวลืมไปขอทำบัตรใหม่หลังหมดอายุ 60 วันแล้วละก็ สามารถไปยื่นขอทำบัตรใหม่ก่อนหมดอายุได้ 60 วันเช่นเดียวกันค่ะ ไม่มี

ค่าปรับนะค่ะ ส่วนเอกสารหลักฐานที่เราจะใช้ไปขอทำบัตรใหม่ ได้แก่ สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน และบัตรประชาชนใบเดิมที่หมดอายุค่ะ กรณีบัตรหมดอายุนี้ไม่มีค่าธรรมเนียมในการทำบัตรใดๆทั้งสิ้น

ขั้นตอน

สำหรับขั้นตอนการต่ออายุบัตรประชาชนนั้น จะต้องนำบัตรใบเก่าที่หมดอายุไปด้วย หรือใบแจ้งความหากเราทำหาย เมื่อเข้าไปที่จุดบริการทำบัตรแล้ว ทำการหยิบบัตรคิว แล้วนั่งรอเจ้าหน้าที่เรียกคิว หลังจากทีเรียกคิวแล้ว เจ้าหน้าที่ก็จะเรียกให้ไปถ่ายรูปสำหรับพิมพ์ลงบนบัตรประชาชนใบใหม่ของเรา ขั้นตอนนี้ไม่นานมาก หากเป็นจุดที่มีหลายช่องบริการ ก็ค่อนข้างที่จะทำได้ไว อย่างไรก็ตาม อย่าลืมเผื่อเวลาไว้ด้วยสำหรับท่านที่มีธุระต้องไปทำอย่างอื่น เพราะบางครั้ง อาจจะมีคิวยาว ทำให้ต้องเสียเวลามาก

สถานที่ขอทำบัตรประชาชนใหม่

1. ณ ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอ สำนักงานเขต สำนักงานเทศบาล หรือศาลาว่าการเมืองพัทยา ตามที่เรา มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านตามท้องที่นั้นๆ หรือตามสถานที่ข้างต้นที่ได้ก็ได้หากบัตรเดินเป็นบัตร Smart card หรือบัตรที่ออกโดยระบบคอมพิวเตอร์ เพราะสามารถโอนถ่ายข้อมูลถึงกันได้ค่ะ
2. ใช้บริการ BMA Express ย่อมาจาก Bangkok Metropolitan Administration หรือ จุดบริการด่วนมหานคร ที่สถานี BTS ซึ่งตอนนี้มีที่สามสถานี ได้แก่ สยาม พร้อมพงษ์ และหมอชิตค่ะ ทั้งสามสถานีเปิดให้บริการทำบัตรประชาชนตั้งแต่เวลา 9.00-20.00 น. วัน จ.-ศ. และ 10.00-18.00 น. วันหยุดราชการและวันหยุดนักขัตฤกษ์
3. รถบริการทะเบียนเคลื่อนที่ กทม. (Bangkok Mobile Service) ตามจุดต่างๆที่ทางสำนักเขตมีการออกนอกสถานที่

๔. การเปลี่ยนชื่อ

ทะเบียนชื่อบุคคล

การเปลี่ยนชื่อตัวและชื่อรอง

ตาม พ.ร.บ. ชื่อบุคคล พ.ศ. 2505 บุคคลสัญชาติไทยต้องมีชื่อตัวและชื่อสกุลและจะมีชื่อรองด้วยก็ได้

ชื่อตัว คือ ชื่อประจำตัวบุคคล

ชื่อรอง คือ ชื่อซึ่งประกอบถัดจากชื่อตัว

ชื่อสกุล คือ ชื่อประจำวงศ์สกุล

หลักเกณฑ์การตั้งชื่อตัวและชื่อรอง

1. ต้องไม่พ้องหรือมุ่งหมายให้คล้ายกับพระปรมาภิไธย หรือพระนามของพระราชินี หรือราชทินนาม
2. ต้องไม่เป็นคำหยาบหรือมีความหมายหยาบคาย ต้องไม่มีเจตนาในทางทุจริตผู้ได้รับหรือเคยได้รับ
3. พระราชทานบรรดาศักดิ์โดยมิได้ถูกต้องจะใช้ราชทินนามตามบรรดาศักดิ์เป็นชื่อตัวจริงชื่อรองก็ได้

ขั้นตอน

1. ผู้ยื่นคำขอตามแบบ ข1 ต่อนายทะเบียนท้องที่ที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน
2. นายทะเบียนท้องที่ตรวจสอบคำขอกับทะเบียนบ้าน และชื่อที่ขอเปลี่ยนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์
3. กรณีอนุญาตสำหรับบุคคลสัญชาติไทย นายทะเบียนท้องที่จะออกหนังสือสำคัญแสดงการเปลี่ยนชื่อตัวชื่อรอง (แบบข.3) ให้เป็นหลักฐาน
4. กรณีบุคคลต่างด้าว นายทะเบียนท้องที่จะออกหนังสือรับรองการเปลี่ยนชื่อตัวของคนต่างด้าวให้ เพื่อประกอบหลักฐานการแปลงชาติ หรือคืนสัญชาติเป็นไทยเมื่อได้รับอนุญาตแล้ว นายทะเบียน ท้องที่จึงออกหนังสือสำคัญแสดงการเปลี่ยนชื่อตัวหรือชื่อรองให้เป็นหลักฐาน และเรียกเก็บค่า ธรรมเนียม 50 บาท

5. เมื่อได้รับหนังสือสำคัญแล้ว ให้ผู้ขอนำหนังสือดังกล่าวไปขอแก้ไขรายการในทะเบียนบ้านและหลักฐานอื่น ๆ

ให้ถูกต้อง และขอเปลี่ยนบัตรประจำตัวประชาชนด้วย

เอกสารประกอบการดำเนินการ

1. สำเนาทะเบียนบ้าน
2. บัตรประจำตัวประชาชน
3. ใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว (กรณีบุคคลต่างด้าว)

การจดทะเบียนชื่อสกุล

หลักเกณฑ์

1. ต้องไม่ฟ้องหรือมุ่งหมายให้คล้ายกับพระปรมาภิไธย พระนามของพระราชินี
2. ต้องไม่ฟ้องหรือมุ่งให้คล้ายกับราชทินนาม เว้นแต่เป็นราชทินนามของตน ของบุพการี หรือผู้สืบสันดาน
3. ต้องไม่ซ้ำกับชื่อสกุลพระราชทานของพระมหากษัตริย์ หรือชื่อสกุลที่ได้จดทะเบียนไว้แล้ว
4. ไม่มีคำหรือความหมายหยาบคาย
5. มีพยัญชนะไม่เกิน 10 พยัญชนะ เว้นแต่กรณีเป็นราชทินนาม
6. ผู้ที่ไม่ได้รับพระราชทานชื่อสกุล ห้ามใช้คำว่า " ณ " นำหน้าชื่อสกุล
7. ห้ามเอานามพระมหากษัตริย์ และศัพท์ที่ใช้เป็นพระปรมาภิไธยมาใช้เป็นชื่อสกุล

เอกสารประกอบการดำเนินการ

1. สำเนาทะเบียนบ้าน
2. บัตรประจำตัวประชาชน
3. ใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว (กรณีบุคคลต่างด้าว)

ขั้นตอนการติดต่อ

1. ผู้ขอยื่นคำขอตามแบบ ข.1 ค่อนายทะเบียนท้องที่ที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน
 2. นายทะเบียนท้องที่ตรวจสอบคำขอและชื่อสกุลที่ขอเปลี่ยนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ กรณีบุคคลต่างด้าว
 3. นายทะเบียนท้องที่พิจารณาออกหนังสือรับรองการจดทะเบียนชื่อสกุลของคนต่างด้าวให้เพื่อประกอบ
- หลักฐานการขอแปลงสัญชาติ หรือคืนสัญชาติเป็นไทย
4. เมื่อนายทะเบียนท้องที่จะออกหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนชื่อสกุล (แบบ ข.2) ให้เป็นหลักฐาน และ

เรียกเก็บค่าธรรมเนียม 100 บาท

5. เมื่อได้รับหนังสือสำคัญแล้ว ให้ผู้ขอ นำหนังสือสำคัญดังกล่าวไปขอแก้ไขรายการในทะเบียนบ้าน และหลักฐานอื่น ๆ ให้ถูกต้อง และขอเปลี่ยนบัตรประจำตัวประชาชน

การขอร่วมใช้ชื่อสกุล

เอกสารประกอบการดำเนินการ

ขั้นตอนที่ 1 (สำหรับเจ้าของผู้จดทะเบียนชื่อสกุล)

1. สำเนาทะเบียนบ้าน
2. บัตรประจำตัวประชาชน
3. หนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนชื่อสกุล(แบบ ช.2)

ขั้นตอนการติดต่อ

1. เจ้าของผู้จดทะเบียนชื่อสกุล ยื่นคำขอตามแบบ ช.5 ต่อนายทะเบียนท้องที่ที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน พร้อมหนังสือ

สำคัญแสดงการจดทะเบียนชื่อสกุล (ช.2)

2. นายทะเบียนท้องที่ตรวจสอบคำขอหลักฐานการจดทะเบียนชื่อสกุล เมื่อเห็นว่าถูกต้องจะพิจารณาอนุญาตและออกหนังสืออนุญาตให้ร่วมใช้ชื่อสกุลตามแบบที่กรมการปกครองกำหนดให้แก่เจ้าของ ชื่อสกุล เพื่อมอบให้ผู้ที่ขอร่วมใช้ชื่อสกุล

ขั้นตอนที่ 2 (สำหรับผู้ขอร่วมใช้ชื่อสกุล)

1. สำเนาทะเบียนบ้าน
2. บัตรประจำตัวประชาชน
3. หนังสืออนุญาตให้ร่วมใช้ชื่อสกุล

ขั้นตอนการติดต่อ

1. ผู้ขอร่วมใช้ชื่อสกุลยื่นคำขอตามแบบ ช.1 ต่อนายทะเบียนท้องที่ที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านพร้อม หนังสือ อนุญาต

ให้ร่วมใช้ชื่อสกุล

2. นายทะเบียนตรวจสอบคำขอและหลักฐานการอนุญาตเมื่อเห็นว่าถูกต้องจะพิจารณาอนุญาตและออก หนังสือ สำคัญ

แสดงการอนุญาตให้แก่ผู้ขอและเรียกเก็บค่าธรรมเนียม 100 บาท

3. ผู้ขอนำหนังสือสำคัญไปขอแก้ไขรายการในทะเบียนบ้านและหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งขอเปลี่ยน บัตร ประจำตัวประชาชน

๕. การแจ้งตาย

การแจ้งตาย คนตายในบ้าน

ผู้มีหน้าที่แจ้งการตายให้เจ้าบ้านหรือผู้ได้รับมอบหมายจากเจ้าบ้านแจ้งต่อนายทะเบียนท้องที่ที่มีคนตายภายใน 24 ชั่วโมง ถ้าไม่มีเจ้าบ้านให้ผู้พบศพแจ้งกรณีผู้ที่จะไปแจ้งจะต้องรู้ประวัติของผู้ตายดังนี้

- 1 ชื่อ นามสกุล อายุ สัญชาติ เพศ ของผู้ตาย ตลอดจนชื่อ นามสกุล และสัญชาติของบิดามารดาผู้ตาย
- 2 ที่อยู่ของผู้ตาย และสถานที่ตาย เวลาที่ตาย ระบุวันเดือนปี เวลาโดยละเอียด
- 3 สาเหตุการตาย และการดำเนินการกับศพของผู้ตาย (เก็บ ผัง เผา) ที่ไหน เมื่อไร ซึ่งกฎหมายห้ามมิให้ผู้ใดเก็บ ผัง เผา ย้ายศพไปจากสถานที่ หรือบ้านที่ตายก่อนได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน และเมื่อได้รับอนุญาตแล้วจะต้องดำเนินการยังสถานที่ที่ระบุในใบอนุญาตเท่านั้น หากจะเปลี่ยนแปลงต้องขออนุญาตใหม่

หลักฐานที่นำไปแสดง

1. บัตรประจำตัวประชาชนของผู้แจ้ง
2. สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน หรือบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ตาย
3. หนังสือรับรองการตายจากสถานพยาบาล หรือบันทึกประจำวันจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ

กรณีตายด้วยโรคหรือฆราภาพ ใช้หลักฐาน

- หนังสือรับรองการตายจากแพทย์ ใบประกอบโรคศิลป์และบัตรประจำตัวของแพทย์ (กรณีมีแพทย์รักษาก่อนตาย)
- บัตรประจำตัวผู้แจ้ง (เจ้าบ้านและผู้ได้รับมอบหมาย)
 - กรณีตายโดยผิดธรรมชาติ เช่น ถูกรัง ใช้หลักฐาน
- ให้ผู้แจ้งแจ้งต่อสถานีตำรวจ ท้องที่ที่มีคนตายภายใน 24 ชั่วโมง
- สถานีตำรวจจะส่งศพไปยังสถาบันนิติเวชวิทยา เพื่อหาสาเหตุการตาย และออกใบแจ้งการตายจากสถาบันฯ
- บัตรประจำตัวผู้แจ้ง (เจ้าบ้านและผู้ได้รับมอบหมาย)
- ไม่แจ้งตายภายในกำหนด ปรับไม่เกิน 1,000 บาท

กรณีตายในโรงพยาบาลใช้หลักฐาน

- บัตรประจำตัวของผู้แจ้ง และหนังสือมอบหมาย
- หนังสือรับรองการตาย
- สำเนาทะเบียนบ้านที่มีคนตายมีชื่อ (คนในพื้นที่ตายในโรงพยาบาล)
- นำหลักฐานไปแจ้งการตายต่อนายทะเบียนแห่งท้องที่ที่โรงพยาบาลนั้นตั้งอยู่

คนตายนอกบ้าน

- ให้บุคคลที่ไปกับผู้ตาย หรือผู้พบศพแจ้งต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งแห่งท้องที่ที่มีการตาย หรือพบศพ แล้วแต่กรณีหรือแห่งท้องที่ที่จะพึงแจ้งได้ ภายใน 24 ชั่วโมงนับแต่เวลาตาย หรือเวลาพบศพ ในกรณีเช่นนี้จะแจ้งต่อนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจก็ได้
- บุคคลที่ไปกับผู้ตาย หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายแจ้งต่อนายทะเบียน หรือพนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจแห่งท้องที่ที่ตายหรือพบศพ หรือแห่งท้องที่ที่จะพึงแจ้งได้ในโอกาสแรก
- แจ้งภายใน 24 ชั่วโมงนับแต่เวลาตายหรือพบศพ
- ไม่แจ้งภายในกำหนด ปรับไม่เกิน 1,000 บาท

การแจ้งตายเกินกำหนดเวลา

หมายถึง กรณีมีคนตายแล้วไม่ได้มาแจ้งการตายภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด กรณีนี้ให้ผู้แจ้งการตายยื่นคำร้องต่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องที่ที่มีการตายหรือพบศพ โดยดำเนินการ ดังนี้

1. เมื่อนายทะเบียน ได้รับคำร้องแล้วจะตรวจสอบคำร้องและเอกสารที่ผู้แจ้งนำไปแสดง แล้วดำเนินการ

เปรียบเทียบคดีความผิดตามที่กฎหมายกำหนด

2. สอบสวน สาเหตุจากพยานบุคคล เพื่อให้ทราบถึง วันเดือนปีที่ตาย สถานที่ตาย และผู้รู้เห็นเหตุการณ์ ตาย ตลอดจนสาเหตุที่ไม่แจ้งการตาย ภายในเวลาที่กำหนด

3. รวบรวมหลักฐานและพิจารณาเมื่อเห็นว่าเชื่อถือได้จะส่งอนุญาตให้รับแจ้งได้

- นายทะเบียนจะดำเนินคดีเปรียบเทียบปรับไม่เกิน 1,000 บาท
- นายทะเบียนจะสอบสวนพยานบุคคล เพื่อประกอบการพิจารณา รับแจ้งตายเกินกำหนด

การแจ้งตายในการประสูติเหตุ

- ให้ผู้ที่ไปกับผู้ตาย หรือผู้พบศพ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายไปแจ้งการตายต่อนายทะเบียน หรือพนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจแห่งท้องที่ที่ตาย หรือพบศพก่อนหรือท้องที่ที่จะพึงแจ้งได้ในโอกาสแรก ภายใน 24 ชั่วโมงนับแต่เวลาตาย หรือพบศพ เพื่อออกใบรับแจ้งไว้เป็นหลักฐาน
- นำศพส่งสถาบันนิติเวชวิทยา โรงพยาบาลตำรวจเพื่อให้แพทย์ทำการตรวจพิสูจน์ศพถึงสาเหตุการตาย

การแจ้งตายในต่างประเทศ

- กรณีคนไทยไปตายในต่างประเทศ ให้ผู้รู้เห็นการตายไปแจ้งตาย ณ สถานกงสุลไทยหรือสถานทูตไทย ณ ประเทศนั้น ๆ
- ในกรณีที่ซึ่งมีการตายไม่มีกงสุลไทยหรือสถานทูตไทยประจำอยู่ให้ใช้หลักฐานการตายที่ออกโดย

รัฐบาลของ ประเทศนั้น ๆ ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศได้แปลและรับรองว่าถูกต้องเป็นหลักฐาน
มรณบัตรได้

การเก็บ ผัง เผา ทำลาย และย้ายศพ ไปจากสถานที่หรือบ้านที่มีการตาย

เมื่อนายทะเบียนได้ออกบัตรให้กับผู้แจ้งไปแล้ว โดยได้กรอกข้อความลงในช่องจัดการศพโดย เก็บ ผังหรือเผา ณ สถานที่ใดเมื่อใด ต่อมาต้องการจะเปลี่ยนแปลงใหม่ให้ดำเนินการดังนี้หากจะจัดการศพผิดไป จากที่ได้เคยแจ้งไว้ โดยมีได้ย้ายศพไปต่างท้องที่ ให้ผู้แจ้งดำเนินการดังนี้.

- ผู้แจ้งต้องนำมรณบัตร ตอนที่ 1 ไปแจ้งต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้ง แห่งท้องที่ที่ศพนั้นตั้งอยู่
- นายทะเบียนผู้รับแจ้งจะสอบถามแล้วบันทึกการเปลี่ยนแปลงจากการเก็บ ผังหรือเผา เป็นการเก็บ ผังหรือเผา ที่วัดใด เมื่อใดไว้ด้านล่างมรณบัตรตอนที่ 1

หากจะทำการย้ายศพเพื่อจะไปเก็บ หรือฝังในสถานที่อื่น ๆ ซึ่งมีใช้สถานที่เดิมที่แจ้งไว้ในกรณีนี้

ต้องดำเนินการดังนี้.

- ผู้แจ้งต้องนำมรณบัตรตอนที่ 1 ไปแจ้งต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งแห่งท้องที่ที่ศพนั้นอยู่
- นายทะเบียนผู้รับแจ้งสอบถามแล้วบันทึกการเปลี่ยนแปลงการอนุญาตให้ เก็บผังจากสถานที่ใดไป สถานที่ใดเมื่อใด
- ผู้แจ้งต้องนำมรณบัตร ตอนที่ 1 ดังกล่าวไปแจ้งต่อนายทะเบียน ผู้รับแจ้งแห่งท้องที่ที่จะย้ายศพเข้าไปดำเนินการใหม่เพื่อให้ นายทะเบียนผู้รับแจ้งแห่งท้องที่ใหม่ได้สอบสวน และบันทึกการอนุญาตไว้ด้านล่าง มรณบัตร ตอนที่ 1 นั้น
- ถ้าเป็นกรณีที่มีข้อความอนุญาตหลายครั้งในฉบับเดียวกันให้ถือข้อความอนุญาตครั้งหลังสุดเป็นหลัก

การขอแก้ไขรายการในมรณบัตร

- ให้ยื่นคำร้องขอแก้ไขต่อนายทะเบียนที่ผู้ร้องมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน

ใบยื่นคำร้องการแจ้งตาย

The image shows a detailed Thai government form for a death certificate. At the top center is the title 'มรณบัตร' (Certificate of Death) with the Royal Coat of Arms. Below the title are several sections with checkboxes and text boxes for recording information such as the deceased's name, date and place of death, cause of death, and the registrar's details. The form is divided into multiple columns and rows, with some areas containing circular checkboxes. At the bottom, there are fields for the registrar's signature and official stamp.

ตัวอย่างกรณีศึกษา

กรณีที่ ๑ ผู้อพยพหนีภัยจากการสู้รบในศูนย์อพยพจังหวัดแม่ฮ่องสอนเสียชีวิตโดยไม่ทราบสาเหตุโดยแพทย์ผู้ตรวจลงความเห็นว่าเสียชีวิตจากโรคหัวใจล้มเหลว กรณีดังกล่าวจะสามารถแจ้งการตายและขอ มรณบัตรได้หรือไม่เพราะผู้อพยพไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎร หรือต้องออกเอกสารประเภทใดเพื่อเป็นหลักฐานการตาย

แนวการวินิจฉัย พื้นที่ศูนย์อพยพฯ เป็นดินแดนของประเทศไทย ส่วนผู้อพยพย่อมมีสถานะเป็น คนต่างด้าวที่เข้ามาในประเทศไทยโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ฉะนั้นเมื่อมีคนต่าง ด้าวเสียชีวิตในประเทศไทย การแจ้งการตายจึงต้องปฏิบัติตาม พ.ร.บ.การทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๒๑ ประกอบกับกฎกระทรวงกำหนดให้คนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยปฏิบัติเกี่ยวกับการทะเบียนราษฎร และกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๓ นายทะเบียนผู้รับแจ้งจึงสามารถรับแจ้งการตายและออก มรณบัตรให้แก่ผู้แจ้งการตายได้

สำหรับการปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องนี้ ถ้าผู้ตายเสียชีวิตที่โรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลที่อยู่ในศูนย์ อพยพแพทย์ผู้รักษาพยาบาลก่อนตายจะต้องออกหลักฐานหนังสือรับรองการตายตามแบบ ท.ร.๔/๑ จากนั้น ผู้อำนวยการโรงพยาบาลหรือหัวหน้าสถานพยาบาลในฐานะเจ้าบ้านหรือผู้พบศพจะต้องเป็นผู้แจ้งการตาย แต่ถ้าการเสียชีวิตไม่ได้เกิดขึ้นในสถานพยาบาลก็ไม่ต้องมีขั้นตอนการออกหนังสือรับรองการตาย ส่วนผู้มี หน้าที่แจ้งการตายได้แก่ผู้พบศพ โดยผู้มีหน้าที่แจ้งสามารถแจ้งการตายกับปลัดอำเภอซึ่งรับผิดชอบศูนย์ อพยพในฐานะได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้ช่วยนายทะเบียนอำเภอ สำหรับประเด็นที่ว่าผู้ตายไม่มีหลักฐานทะเบียน ราษฎร ไม่มีเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก มีแต่เลขประจำตัวที่ศูนย์อพยพจัดทำให้นั้น ไม่เป็นอุปสรรค ต่อการ แจ้งการตายและการออกมรณบัตร ทั้งนี้เพราะระบบปฏิบัติงานในการรับแจ้งการตายและการออก มรณบัตรสามารถดำเนินการได้โดยการบันทึกรายการลงในมรณบัตรจะบันทึกเฉพาะรายการที่ทราบเท่านั้น สำหรับแบบพิมพ์มรณบัตรที่จะออกให้กับผู้อพยพ ได้แก่ ท.ร.๐๕๑

กรณีที่ ๒ เหตุการณ์เสียชีวิตของชาวพม่าหลบหนีเข้าเมืองในรถบรรทุกปลาที่ถูกคัดแปลงเพื่อการ นำเข้าแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย จำเป็นต้องใช้หลักฐานการตายเพื่อแจ้งไปยังประเทศต้นทางและการ ขอรับเงินช่วยเหลือจากองค์กรพัฒนาเอกชนที่เกี่ยวข้อง

บันทึกนี้เขียนที่ GotoKnow โดย Venus Seesuk

๖. การย้ายที่อยู่

การแจ้งย้ายเข้า

หลักเกณฑ์

เมื่อมีผู้ย้ายที่อยู่เข้าอยู่ในบ้าน ให้เจ้าบ้านแจ้งการย้ายเข้าภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ย้ายเข้า อยู่ในบ้าน หากไม่ปฏิบัติตามต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

เอกสารที่ใช้ในการติดต่อ

1. สำเนาทะเบียนบ้าน (ฉบับเจ้าบ้าน)
2. บัตรประจำตัวประชาชนของเจ้าบ้าน
3. หนังสือมอบหมายจากเจ้าบ้าน (กรณีผู้แจ้งย้ายไม่ใช่เจ้าบ้าน)
4. บัตรประจำตัวประชาชนของผู้ที่ได้รับมอบหมายจากเจ้าบ้าน
5. ใบแจ้งการย้ายที่อยู่ (ท.ร. 6) ตอนที่ 1 และ 2 ซึ่งเจ้าบ้านลงนามยินยอมให้ย้ายเข้าแล้ว

ขั้นตอนในการติดต่อ

1. ยื่นเอกสาร และหลักฐานต่อนายทะเบียนแห่งท้องที่ที่จะย้ายเข้า
2. นายทะเบียนตรวจสอบหลักฐาน และรายการใบแจ้งการย้ายที่อยู่และเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน และสำเนาทะเบียนบ้าน (ฉบับเจ้าบ้าน) โดยตรวจสอบรายการให้ถูกต้องตรงกัน แล้วมอบสำเนาทะเบียนบ้านและหลักฐานคืนให้ผู้แจ้ง

การแจ้งย้ายออก

หลักเกณฑ์

เมื่อผู้อยู่ในบ้านย้ายที่อยู่จากบ้าน ให้เจ้าบ้านแจ้งการย้ายออกภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ผู้อยู่ในบ้านย้ายออก หากไม่ปฏิบัติตามต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

เอกสารที่ใช้ในการติดต่อ

1. สำเนาทะเบียนบ้าน (ฉบับเจ้าบ้าน)
2. บัตรประจำตัวประชาชนของเจ้าบ้าน
3. หนังสือมอบหมายจากเจ้าบ้าน (กรณีผู้แจ้งย้ายไม่ใช่เจ้าบ้าน)
4. บัตรประจำตัวประชาชนของผู้ที่ได้รับมอบหมายจากเจ้าบ้าน (กรณีมอบหมาย)
5. บัตรประจำตัวประชาชนของผู้ย้ายที่อยู่กรณีแจ้งย้ายที่อยู่ของตนเอง

ขั้นตอนการติดต่อ

- ยื่นเอกสารและหลักฐานต่อนายทะเบียนท้องถิ่นที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน (ถึงแม้ว่าเจ้าบ้านไม่สามารถไปแจ้ง ย้ายออกให้ได้ ผู้ที่ย้ายอยู่สามารถขอทำหน้าที่เจ้าบ้านเพื่อย้ายชื่อตนเองออกได้)
- นายทะเบียนตรวจสอบหลักฐาน และรายการบุคคลที่ย้ายออกจากรายการในใบแจ้งการย้ายที่อยู่ และจำหน่าย รายการบุคคลที่ย้ายออกในทะเบียนบ้านและสำเนาทะเบียนบ้าน (ฉบับเจ้าบ้าน) โดยจะประทับคำว่า "ย้าย" สีน้ำเงินไว้หน้ารายการ ฯ และระบุว่าย้ายไปที่ใด
- นายทะเบียนมอบหลักฐานการแจ้งคืนผู้แจ้ง พร้อมทั้งใบแจ้งการย้ายที่อยู่ตอนที่ 1 และ 2 เพื่อนำไปแจ้งย้ายเข้าต่อไป

การแจ้งย้ายปลายทาง

หลักเกณฑ์

การแจ้งการย้ายที่อยู่ปลายทาง หมายความว่า การแจ้งการย้ายที่อยู่โดยผู้ขอแจ้งย้าย สามารถไปขอแจ้งย้ายออก และขอแจ้งย้ายเข้าต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งแห่งท้องที่ที่ไปอยู่ใหม่ โดยไม่ต้อง เดินทางกลับไปขอแจ้งย้ายออก ณ สำนักทะเบียนเดิมที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านจากทะเบียนบ้าน

เอกสารที่ใช้ในการติดต่อ

- สำเนาทะเบียนบ้าน (ฉบับเจ้าบ้าน) ของบ้านที่จะย้ายเข้า
- บัตรประจำตัวประชาชนของผู้แจ้งย้าย หรือบัตรประจำตัวตามกฎหมายอื่นพร้อมสำเนา บัตรที่ลงชื่อเจ้าของบัตร กำกับไว้
- เจ้าบ้านที่จะย้ายเข้าอยู่ใหม่
- บัตรประจำตัวประชาชนของเจ้าบ้านที่จะย้ายเข้าอยู่ใหม่
- หนังสือยินยอมให้แจ้งย้ายเข้าของเจ้าบ้านที่จะย้ายเข้าอยู่ใหม่ (กรณีเจ้าบ้านไม่สามารถไป ดำเนินการแจ้งย้ายได้)
- หนังสือมอบหมายจากผู้ย้ายที่อยู่ บัตร ฯ พร้อมด้วยสำเนาบัตร ฯ ที่ลงชื่อเจ้าของบัตรกำกับไว้ ทั้งผู้มอบและผู้รับมอบ (กรณีผู้แจ้งย้ายที่อยู่มอบผู้อื่นมาดำเนินการแทน ผู้รับมอบหมาย 1 คน ควรดำเนินการแทนผู้ประสงค์ จะแจ้งย้ายที่อยู่ปลายทางได้ไม่เกิน 3 คน และ ทั้ง 2 ฝ่ายควรเป็นผู้ที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ กันไม่ว่าจะเป็นญาติ คนรู้จัก ผู้มีส่วนได้เสีย หรือผู้ที่มีนิติสัมพันธ์)

การขอเพิ่มชื่อและรายการบุคคลเข้าในทะเบียนบ้าน

- สอบสวนผู้ร้อง
- สอบสวนเจ้าของบ้าน และบุคคลที่น่าเชื่อถือ
- หลักฐานอื่น เช่น สูติบัตร ใบแจ้งการย้ายที่อยู่ ใบสุทธิ หรือใบ ส.ค. ระยะเวลาให้บริการ 15 วัน

การจำหน่ายชื่อและรายการบุคคลภายนอกออกจากทะเบียนบ้าน

กรณีมีชื่อในทะเบียนบ้านเกินกว่า 1 แห่ง โดยมีหลักฐานดังนี้

- สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน
- ให้เจ้าบ้านหรือคนที่มีชื่อซ้ำ มายืนยันที่แน่นอนเพียงแห่งเดียว
- ทะเบียนบ้านที่มีชื่อซ้ำกรณีที่ปรากฏแน่ชัดว่าบุคคลในทะเบียนบ้าน ได้ตายไปแล้วแต่ยังไม่ได้จำหน่ายชื่อในทะเบียนบ้าน โดยมีหลักฐานดังนี้
- สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน
- สอบสวนเจ้าบ้าน และบุคคลที่น่าเชื่อถือ
- หลักฐานอื่นๆเช่น ใบมรณะบัตร หนังสือรับรอง การตาย ใบรับแจ้งการตายให้บริการ 10 นาที

การแจ้งการปลูกบ้านใหม่ การแจ้งการปลูกบ้านใหม่

- ต้องได้รับอนุญาตก่อสร้างกับกองช่างเทศบาลตำบลอุโมงค์
- ต้องแจ้งเลขที่บ้านต่อนายทะเบียนภายใน 15 วัน นับตั้งแต่วันที่ปลูกบ้านเสร็จ หลักฐาน
- แบบตรวจสอบอาคารเพื่อออกหมายเลขบ้าน จากกองช่างเทศบาลตำบลอุโมงค์
- บัตรประจำตัวประชาชนของผู้แจ้ง พร้อมสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน
- สำเนาเอกสารแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดิน
- หนังสืออนุญาตปลูกสร้างอาคารเทศบาลตำบลอุโมงค์
- หนังสือยินยอมให้ปลูกสร้างอาคาร เทศบาลตำบลอุโมงค์เลขที่มิใช่ผู้เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินปลูกสร้าง
- หนังสือมอบอำนาจ (กรณีมอบอำนาจ) ระยะเวลาให้บริการ 4 นาที

การแจ้งรื้อถอนหมายเลขประจำบ้านโดยมีหลักฐานดังนี้

- ต้องแจ้งต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งภายใน 15 วัน นับตั้งแต่วันที่รื้อบ้านเสร็จ หลักฐาน
- ใบอนุญาตรื้อถอนอาคาร - ผังบริเวณรื้อถอนอาคาร
- สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านของผู้แจ้งและฉบับที่รื้อถอน
- บัตรประจำตัวผู้แจ้ง พร้อมสำเนา ระยะเวลาให้บริการ 4 นาที

การขอตรวจคัดและรับรองสำเนารายการทะเบียนบ้านและราษฎร

ผู้มีส่วนได้เสีย หมายถึง ผู้มีส่วนได้เสียจะขอตรวจหรือให้นายทะเบียนคัดและรับรอง สำเนารายการเอกสารทะเบียนราษฎร

- เจ้าบ้าน
- ผู้มีรายชื่อ และรายการปรากฏในเอกสาร ที่จะขอตรวจหรือคัดและรับรองสำเนบุคคลหรือนิติบุคคลใดที่มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับเอกสารทะเบียนราษฎรไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม ระยะเวลาให้บริการ 4 นาที

๗. การแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการในเอกสารทะเบียนราษฎร

เอกสารการทะเบียนราษฎร ได้แก่ ทะเบียนบ้านและสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน สูติบัตร และทะเบียนคนเกิด มรณะบัตร และทะเบียนคนตาย ใบแจ้งการย้ายที่อยู่

เอกสารการทะเบียนราษฎรที่นายทะเบียนมอบให้ประชาชนเก็บรักษาและใช้เป็นหลักฐาน คือ สูติบัตร มรณะบัตร สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน

หลักเกณฑ์

เอกสารการทะเบียนราษฎร ที่นายทะเบียนหรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากนายทะเบียน จัดทำขึ้นหากจำเป็น ต้องมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงใหม่ จะเป็นเพราะเขียนผิดหรือผิดพลาดเพราะเหตุอื่นใดก็ตาม จะลบ ชูด หรือทำด้วย ประการใด ๆ ให้เลือนหายไปไม่ได้ แต่ให้ใช้วิธีขีดฆ่าคำหรือข้อความเดิม แล้วเขียนคำหรือข้อความที่ถูกต้องแทน ด้วยหมึกสีแดง พร้อมทั้งลงชื่อนายทะเบียนและวันเดือนปี กำกับไว้

การแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการ มี 3 กรณี

1. กรณีที่มีเอกสารราชการมาแสดง ไม่ว่าจะเอกสารนั้นจะจัดทำก่อนหรือหลังการจัดทำ ทะเบียนราษฎร เช่น สำเนาทะเบียนบ้าน หรือทะเบียนบ้านฉบับปี พ.ศ. 2499 , พ.ศ. 2515 หรือ ฉบับปี พ.ศ. 2526 หรือ ใบสำคัญ การเปลี่ยนชื่อตัว หรือชื่อสกุลหรือหลักฐานการสมรส หรือการหย่า เป็นต้น
2. กรณีไม่มีเอกสารราชการมาแสดง
3. กรณีแก้ไขรายการสัญชาติผู้มีหน้าที่แจ้ง ได้แก่ เจ้าบ้าน บิดามารดา ผู้ได้รับมอบหมายจากเจ้าบ้าน หรือผู้ที่ เป็น เจ้าของประวัติ

สถานที่ยื่นคำร้องขอแก้ไขรายการ

1. การแก้ไขรายการในทะเบียนบ้าน สำเนาทะเบียนบ้าน สูติบัตร และมรณะบัตร ให้ยื่นคำร้องที่สำนักทะเบียน อำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่ผู้นั้นมีชื่อในทะเบียนบ้าน
2. การแก้ไขรายการในทะเบียนคนเกิด ทะเบียนคนตาย และใบแจ้งการย้ายที่อยู่ ให้ยื่นคำร้องที่สำนักทะเบียน ท้องที่ที่จัดทำทะเบียนคนเกิดหรือทะเบียนคนตาย หรือใบแจ้งการย้ายที่อยู่

เอกสารที่ใช้ในการติดต่อ

กรณีที่มีเอกสารราชการมาแสดง

1. เอกสารราชการที่ มาแสดงประกอบหลักฐานในการแก้ไขรายการ
2. บัตรประจำตัวผู้แจ้ง (เจ้าบ้านหรือเจ้าของประวัติหรือบิดามารดา)
3. สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน
4. สูติบัตร หรือ มรณะบัตร

ขั้นตอนในการติดต่อ

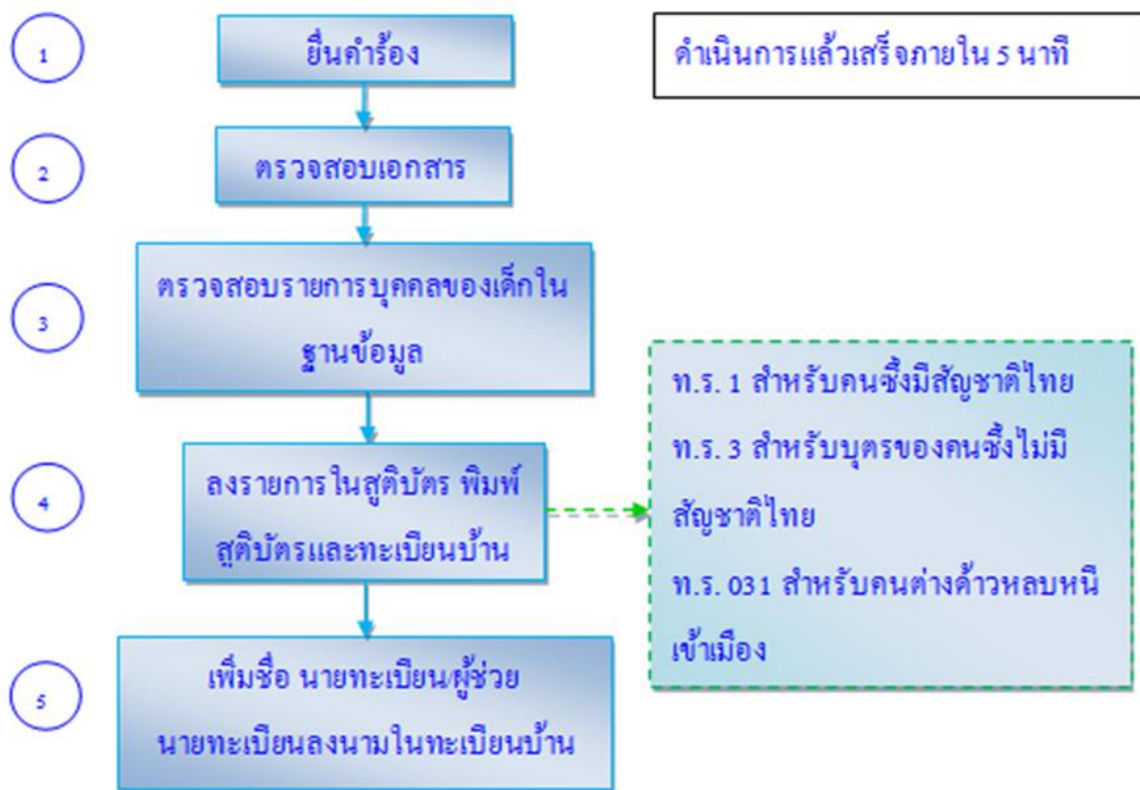
1. ผู้แจ้งยื่นเอกสารและหลักฐานต่อนายทะเบียนท้องถิ่นที่มีชื่อในทะเบียนบ้าน
2. นายทะเบียนตรวจสอบหลักฐานเห็นว่าเอกสารเชื่อถือได้ แก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการใน เอกสาร การทะเบียนราษฎรให้ตรงกับหลักฐาน แล้วมอบสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน สูติบัตร หรือมรณะบัตร คืนผู้แจ้ง

กรณีไม่มีเอกสารราชการมาแสดง

ขั้นตอนในการติดต่อ

1. ผู้ร้องยื่นคำร้องพร้อมหลักฐานบัตรประจำตัวประชาชน
2. สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน
3. พยานบุคคลและบัตรประจำตัวประชาชน
4. พยานหลักฐานต่าง ๆ ที่มี
5. นายทะเบียนสอบสวนพยานหลักฐานและพยานบุคคลที่น่าเชื่อถือ แล้วรวบรวมเสนอ นายอำเภอ พร้อมด้วย ความเห็นเมื่อ นายอำเภอเห็นว่าพยานหลักฐานดังกล่าวเชื่อถือได้ นายอำเภอจะอนุมัติ แล้วตั้ง นายทะเบียนให้แก้ไข เปลี่ยนแปลงรายการในเอกสารการทะเบียนราษฎรให้

ขั้นตอนการขอแก้ทะเบียนราษฎร

อ้างอิง

http://203.155.220.230/m.info/bmaservice/02/2_09.html

http://office.bangkok.go.th/thaicare/pre_hanrat.htm

<http://www.dopa.go.th/index.php/2012-06-16-12-35-04/94-2012-05-30-04-21-36>

